

Waarom met mes en vork eten?

De context geeft ons heel wat subtiele hints over hoe we ons moeten gedragen. Zonder het goed te beseffen scannen we de context in minder dan een seconde en matchen we ons gedrag. Voor mensen met autisme is het lezen van die context een hele uitdaging. Hoe zit dat bij iemand met **autisme en een migratieachtergrond**? De andere cultuur vormt een extra context met andere verwachtingen. Dat kan tot nog meer verwarring leiden.

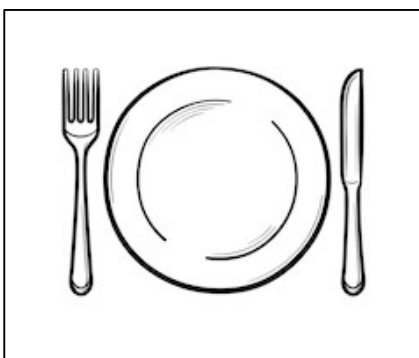
“W

aarom moet ik op school wel oogcontact maken en thuis niet?”

“Waarom mag ik thuis met mijn handen eten, terwijl iedereen op school mij vreemd aankijkt als ik dat doe?” “Waarom mag ik op school mijn duim omhoog steken als iets goed gegaan is en waarom word ik hiervoor thuis gestraft?” Neem nu het ‘eten met de handen’. In heel wat Oosterse en Afrikaanse culturen zijn weinig tot geen vorken en messen te bespeuren tijdens de maaltijd. Je hand is je voornaamste tool om het zorgvuldig bereide lekkers naar je mond te brengen. Hier zijn heel wat specifieke, cultuurgebonden regels aan verbonden. In India bijvoorbeeld moet je met je rechterhand – denk er niet aan om je linker te gebruiken! – het eten op chapati brood scheppen. De bedoeling is dat je de vingertoppen gebruikt en ervoor zorgt dat ze je lippen of mond niet raken. Deze **duidelijke regels** kunnen voor mensen met autisme een houvast bieden, maar staan vaak in contrast met de eetgewoontes op school bijvoorbeeld. Dat zorgt voor extra verwarring bij de persoon met autisme. Iemand met autisme zou de thuis verworven vaardigheid kunnen **overgeneraliseren** en ook toepassen in de context van school. Hierbij mist hij de contextuele hints die aantonen dat er andere eetgewoontes gelden.

Hoe kunnen we de persoon met autisme hierbij ondersteunen?

Op de eerste plaats moeten we ons afvragen of de persoon met autisme **de vaardigheid** van het eten met mes en vork wel verworven heeft. Indien niet, dan leren we die aan in een **leermoment**. We moeten hierbij niet alleen aandacht besteden aan de **motorische** vaardigheden, maar ook aan de **cognitieve vaardigheden**. Het kind moet namelijk de bedoeling van de eetinstrumenten ook begrijpen. Op de tweede plaats kunnen we concrete, **visuele hulpmiddelen** inzetten om de verwachtingen binnen de verschillende contexten te verhelderen. We moeten visualiseren wanneer we welke eetgewoontes verwachten. Op voorwerpniveau kunnen we dit communiceren door de aanwezigheid van vork en mes. Ook met picto's of tekeningen kunnen we dit op een concrete manier verduidelijken. Door een tekening van het eten met mes en vork op tafel te leggen, activeren we de **juiste context** met zijn **bijhorende verwachtingen**. Het uitwerken van een Social Story over de verschillende tafelgewoontes kan een antwoord geven op de vraag waarom hij op school ineens anders moet eten dan thuis.

Meer informatie over de nood aan visuele, concrete communicatie vind je in:

- AUTISME CENTRAAL Methodiek voor ouders en begeleiders, Kobe Vanroy
- Autisme en eetproblemen, Thomas Fondelli
- Autisme en verstandelijke beperking in de leefgroep, Steven Degrieck